

Csaba Cirill Kabin

6 h · 🌐

NAPI VERS

– ma lenne 75 éves –

Baka István

Csak a szavak

Csak a szavak már nem maradt más

csak a szavak csak a szavak

a tó szavában úszom én hol

a hínár mondata tapad

testemre és a mélybe húzna

de hát az is csak szó a mély

nevezz meg és a név a szó majd

kiszabadulva partot ér

csak a szavak már nem maradt más

nem táplál a kenyér s a bor

lélek vagyok ki test-koloncát

hurcolva folyton megbotol

a semmi és a lét közötti

küszöbön bár ez a küszöb

szó maga is csak és riadtan

tévelygek a szavak között

jó volna lenni még talán de

mit is tegyek ha nem lehet

a szótáradba írj be s néha

lapozz föl engem és leszek

*

Siralomház

Nagyon közellé lett a távol,

Már félig benne élek én;

Mint felbontott palack nyakából,

Csurog az édes, égi fény

Napjaim csorba poharába;

S iszom, amíg tart, úgy iszom,

Mint utolsó kancsó borát a

Betyár, ha csendőrtoll-iszony

Lesi az órát ásítózva, –

Mikor vezethet engemet

Az udvarnégyesög-borzalomba,

Ahol akasztófám mered.

Nagyon közellé lett a távol;

És végleges ítéletem:

Csurog-csurog az ég nyakából

Megromlott fényű életem.

*

Klepszidra

Klepszidraként lassan lefolyva

Infúzió csöpög belém, –

A percek hullnak-múlnak sorra

Ily lomhán, mégis könnyedén.

Így hulltak s folytak szét a vérben

Fénylő s homályos napjaim, –

S nem tudtam még: ott volt az Éden,

Pál utca farakásain.

Jó volna Nemecekként végül

Elhinni, hogy értelme volt...

A grund, mit védtem, rég beépült,

S kirúgták a pipás Janót.

Fekszem, infúzióba kötve,

Papír fehérén – lepedőn,

Mint vers, félbehagyott örökre.

S lecsöppen maradék időm.

*

Forrás:

Baka István – Összegyűjtött versek, Kalligram, Pozsony-Budapest, 2016 (Gecsemáné – 1994);

Baka István Alapítvány – <https://bakaistvan.hu/>.

*

Baka István (Szekszárd, 1948. július 25. – Szeged, 1995. szeptember 20.) a költői képalkotás és a szerepjáték-költészet egyik legjelentősebb megújítója, író, műfordító, szerkesztő.

1966-ban érettségizett a szekszárdi Garay János Gimnáziumban, majd 1972-ben a JATE magyar-orsz. szakán kapott tanári oklevelet.

Első verseit Ilia Mihály jelentette meg a Tiszatájban 1969-ben.

Utolsó egyetemi tanévét Leningrádban töltötte, ahol egész alkotói pályáját meghatározó élményeket szerzett. Éltre szóló barátságot kötött a periférián tengődő, de lázas szellemi életet élő intelligencia néhány képviselőjével, akik beavatták a szamizdat irodalom olvasásának misztériumába. Itt fedezte fel Mandelstamot, Szosznorát, Brodskijt, és itt döbbsen rá Magyarország provincia-mivoltára. Ennek hatására kezdte magát nemzeti elkötelezettségű költőnek vallani.

Két esztendőnyi szekszárdi tanári munka után, 1974-ben került vissza Szegedre, ahol a Kincskereső munkatársa, majd főszerkesztő-helyettese lett. Szerkesztőségi szobájában, Szeged egyik fontos szellemi műhelyében, a magyarországi és a határon túli kultúra sok-sok jelentős személyisége megfordult.

Költészetére legnagyobb hatást műfordító munkája mellett a komolyzene gyakorolta. Zenei élményből született – saját megfogalmazása szerint – verseinek szonátaformája is. (...)

Munkásságát több díjjal és kitüntetéssel ismerték el. (...)

[Baka Tünde](#)

(Forrás: Bakai István Alapítvány.)

**

Baka, mesterségéhez (hivatásához, küldetéséhez, művészetéhez, ahogy tetszik) híven haláláig rögzítette benyomásait, és gazdagította azokkal a nyelvet: az egyetlen dolgot, amiben feltétel nélküli szeretetet és igazi nagyságot érzett élete során.

Tragikus hangoltsága, jóllehet hol székszisben, hol szarkazmusban, hol görcsösségben, hol tompaságban nyilvánult meg, végigkísérte költői pályáját.

Életműve eleven és egész, és lankadatlan érdeklődést kelt ma is; példázza ezt az a tonnányi iromány, amit a kortársi recepció és a figyelő utókor termelt költészetéről, annak kapcsán vagy annak ürügyén. És ez így helyes. Fellapozzuk, és ő naponta éli meg imádott nyelvében az igazi feltámadást.

(Bodor Béla: „...kemény hullámú lobból ég...”, részlet – Holmi, 2015. március.)

Baka István összegyűjtött versei költői életművének eddigi legteljesebb gyűjteménye. Szerkesztői és szöveggondozói elveiben jelen kiadás követi a Tiszatájnál megjelent életműsorozat Versek (2003) című kötetét. A költői életmű gerincét e kiadásban is az 1996-ban, már a szerző halála után megjelent Tájékpohárral című kötet alkotja (Jelenkor kiadó). Jelen kiadás függeléke az azóta eltelt időszakban előkerült Baka-kéziratok közzétételével bővült.

(Forrás: az idézett kötet fülszövege.)

*

(Szerk.: Cirill Kabin Csaba)

Fotó: Baka István portréja (forrás: Sulinet, örökségtár).

